

2016-02-10

Krisberedskap - Älvsbyns kommun

2016-2019

Enligt överenskommelsen mellan staten (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) och Sveriges Kommuner och Landsting om kommunernas krisberedskap

(dnr MSB 2012-5541, SKL 12/6159)

Dokumenttyp Plan/program	Dokumentnamn Krisberedskap	Fastställd/upprättad 2016-03-07	Beslutsinstans KF	Giltighetstid 2019-12-31
Dokumentansvarig Säkerhetssamordnare	Version 1	Senast reviderad	Dokumentinformation Dnr 64/16-180	Detta dokument gäller för Politik, anställda

Inledning

Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) reglerar den lokala krishanteringen i kommuner och landsting. Bestämmelserna i lagen syftar till att kommuner och landsting ska minska sårbarheter i respektive verksamhet och ha en god förmåga att hantera samhällsstörningar, extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Uppgifterna som beskrivs i LEH delas in i följande verksamheter:

- risk- och sårbarhetsanalyser
- planering
- geografiskt områdesansvar
- utbildning och övning
- rapportering
- höjd beredskap

I kommunöverenskommelsen, det vill säga överenskommelsen mellan staten genom Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) om kommuners krisberedskap preciseras ytterligare statens förväntningar på hur uppgifterna ska genomföras. Där regleras även kommunernas ersättning för de uppgifter kommunerna har enligt lagen.

Kommunernas ansvar

Det är kommunfullmäktige som ska fastställa mål och riktlinjer för kommunens arbete med krisberedskap. Kommunen ansvarar för att genomföra uppgifterna enligt LEH och för att den statliga ersättningen som utgår för dessa uppgifter används i enlighet med de villkor som gäller för användningen av ersättningen. Kommunen ska följa upp den egen verksamheten samt rapportera till länsstyrelsen om de åtgärder som vidtagits och hur åtgärderna påverkat krisberedskapen. Inför varje ny mandatperiod ska därför de mål som anges i kommunöverenskommelsen ses över och vid behov utvecklas.

Syfte

Syftet med styrdokumentet är att beskriva det arbete som ska bedrivas i kommunen under mandatperioden 2015-2018. En beskrivning av hur kommunen ska arbeta för att reducera eller ta bort risker, samt effektivisera krisberedskapen, med målet att kontinuerligt kunna bedriva samhällsviktig verksamhet. Syftet är vidare att beskriva hur kommunen avser att fullgöra de åtaganden som beskrivs i Överenskommelse om kommunernas krisberedskap.

Mål för uppgifterna i lagen

Genom målbeskrivningar preciseras statens förväntningar på hur uppgifterna ska genomföras för att uppnå syftet i lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH).

Uppgifterna som beskrivs i kap 2 och 3 i LEH delas in i följande verksamheter:

- 1 risk- och sårbarhetsanalyser
- 2 planering
- 3 utbildning och övning
- 4 geografiskt områdesansvar
- 5 rapportering
- 6 höjd beredskap

Avgränsning

Syftet med detta styrdokument är att utifrån LEH och kommunöverenskommelsen beskriva kommunens arbete med krisberedskap och inriktningen för hur kommunen avser att fullgöra sina åtaganden samt redovisa hur den ekonomiska ersättningen ska användas under mandatperioden. Styrdokumentet inkluderar inte annat säkerhetsarbete eller uppgifter enligt annan lagstiftning, som exempelvis skydd mot olyckor, även om vissa åtgärder har koppling till annan lagstiftning.

Risk- och sårbarhetsanalyser (RSA)

Kommuner och landsting ska analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen respektive landstinget och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys.

Mål för risk- och sårbarhetsanalyserna är att de ska:

- ge underlag för planering och genomförande av åtgärder för att öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet,
- ge beslutsstöd för beslutsfattare och verksamhetsansvariga,
- ge underlag för information om samhällets risker och sårbarheter till allmänheten samt
- bidra till att ge en bild över de risker och sårbarheter som finns i samhället i stort som kan påverka kommunens verksamhet och samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område

Planering

Nedan följer en beskrivning av de förbyggande åtgärder som ska genomföras under de kommande åren, utan inbördes ordning. Dessa åtgärder syftar till att reducera eller helt ta bort de risker och sårbarheter som delvis identifierats i kommunens existerande risk- och sårbarhetsanalys. Åtgärderna syftar även till att öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet.

- Årlig verksamhetsplanering. Kommunen ska inför varje år ta fram en verksamhetsplan som mer detaljerat än styrdokumentet ska beskriva det arbete som kommunen avser att genomföra inom området krisberedskap under kommande år.
- Plan för extraordinära händelser 2016 – 2019. Kommunen har en fastställd plan för perioden 2012 – 2015. En ny plan för perioden 2016 – 2019 kommer att upprättas och fastställas av kommunfullmäktige våren 2016. Planen ska skrivas med beaktande av övrigt arbete inom krisberedskap.
- Styrel. I händelse av elbrist finns en särskild instruktion, Styrel, framtagen för elbolagen. Styrel definieras som ”identifiering och prioritering av samhällsviktiga elanvändare” och bygger på att myndigheter, länsstyrelser, kommuner och elnästs företag identifierar och planerar för hur samhällsviktiga elanvändare ska kunna prioriteras vid elbrist.
- Psykosocial omsorg (POSOM)
Samhällsstörningar, extraordinära händelser och höjd beredskap kan komma att beröra många människor och kan leda till behov av särskild psykosocial omsorg. Handlingsplan för psykosocial omsorg finns upprättad och ska vid behov revideras. POSOM ska också kontinuerligt utbildas och övas.

- En ny Utbildnings- och övningsplan för kommunens krisledningsorganisation 2016 – 2019 ska upprättas.
- Utbilda och öva enligt plan.
- Involvera GIS i krishanteringen, där kommunen skapar olika lager utifrån ett krisperspektiv t ex genom att märka ut samhällsviktiga verksamheter och trygghetspunkter m.m.
- Under mandatperioden ska kommunen planera för att kommunen ska ha trygghetspunkter.
- Kommunal ledningsplats ska genom medel och rekommendation från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) förbättras.
- Implementera riskhanteringsplan gällande översvänningsrisk i Älvsbyn och processa ut denna till allmänheten genom utställningar mm.
- Drivmedelsförsörjning till prioriterade användare - Kommunen saknar i dagsläget en plan för hur vi ska prioritera drivmedel under ett avbrott/brist. Inga avtal finns för säker leverans, av något slag, och ingen plan för hur det praktiskt ska ske att tillse reservkraftaggregaten drivmedel i de samhällsviktiga verksamheterna. Detta bör ses över under kommande år.
- Dricksvattenförsörjning till prioriterade användare – I samverkan med kommunens energibolag ska en beredskapsplan för dricksvattenförsörjning till samhällsviktiga verksamheter tas fram.
- Informationsspridning till invånare, vilket kan komma att ske genom en informationskampanj men även genom en förbättrad information på kommunens hemsida.
- Implementera WIS i informationsorganisationen.
- Arbeta för att hitta en kostnadseffektiv nivåmätning i piteälven för tidig varning om höga flöden.

Utbildning och övning

För att upprätthålla och utveckla krishanteringsförmågan ska kommunen delta i utbildningar och övningar inom området. Som ett stöd i det arbetet ska kommunen upprätta och fastställa en utbildnings- och övningsplan.

Geografiskt områdesansvar

Kommuner ska inom sitt geografiska område i fråga om extraordinära händelser i fredstid verka för att:

1. olika aktörer inom kommunens geografiska område samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet
2. de krishanteringsåtgärder som vidtas av olika aktörer under en sådan händelse samordnas
3. information till allmänheten under sådana förhållanden samordnas

För att uppnå detta ska kommunen vara sammankallande för ett krishanteringsråd där aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet bjuds in till minst en träff årligen i krisberedskapssyfte. Vid samhällsstörningar, extraordinära händelser och höjd beredskap ska kommunen ta fram en samlad lägesbild som även ska lämnas till länsstyrelsen samt verka för att information till allmänheten samordnas.

I Älvsbyns kommuns krishanteringsråd ingår följande organisationer:

- Älvsbyns kommun
- Älvsbyns Hälsocentral, NLL
- Polisområde Piteå älvadal
- Svenska Kyrkan
- Företagarna

Möten:

Rådet träffas fyra gånger per år. Kommunen är sammankallande för mötet och står för program, lokal och ordförandeskap om inte annat beslutas av rådet.

Rapportering

Kommunen har en skyldighet att fortlöpande rapportera till länsstyrelsen vid inträffade händelser som avviker från det normala samt årligen genomföra den uppföljning som MSB efterfrågar enligt MSBFS 2015:5.

Målet för kommunens arbete med rapportering är att:

- kommunen ska ha förmågan att ta emot och dela information med berörda krisberedskapsaktörer med stöd av den teknik som tillämpas nationellt för ledning och samverkan i kris samt att
- kommunen ska ha förmåga att ge länsstyrelsen en samlad rapport om risker och sårbarheter i kommunen och om de lokala krisberedskapsaktörernas förberedelser inför en extraordinär händelse
- kommunen ska ha förmågan att ge länsstyrelsen en samlad rapport om läget i kommunen vid en extraordinär händelse

Höjd beredskap

I avvaktan på statsmakternas direktiv om kommunernas förberedelser för höjd beredskap, görs bedömningen att kommunen har en grundläggande förmåga till civilt försvar genom arbetet för att hantera extraordinära händelser i fredstid.

Kommunens arbete med höjd beredskap i dagsläget är att:

- säkerställa att VMA (Viktigt meddelande till allmänheten) kan sändas via anläggningar för utomhusvarning genom att ljudsändarna underhålls och testas fyra gånger per år samt
- att genom information och utbildning säkerställa att krisledningen inom kommunen har grundläggande kunskaper om kommunens uppgifter vid höjd beredskap

Ekonomi

Ersättningen räknas upp årligen med konsumentprisindex (KPI). De fördelningsprinciper som baseras på invånarantal ska utgå från invånarantalet den 1 november året före utbetalningsåret. Ersättningen betalas ut senast den 30 juni respektive år.

Redovisning av statlig ersättning

Grundbelopp

Grundbeloppet ska bekosta en funktion för samordning av kommunens uppgifter i krisberedskapssystemet

Verksamhetsersättning

Verksamhetsersättningen ska bekosta arbetstid för genomförande av planering, risk- och sårbarhetsanalyser, övning mm

Ersättning för utombusvarning

Ersättning ska användas för att finansiera kostnader för drift och underhåll samt för att genomföra kvartalsvisa tester av utrustningen

Samverkansersättning

Kommunen får en årlig ersättning för att stimulera samverkan med andra aktörer.

Ersättningen ska användas för att uppnå följande mål:

- *Geografiskt områdesansvar*
  - kommunens förberedelser inför en extraordinär händelse ska ske i samverkan med kommuner och andra aktörer utanför det egna geografiska området
- *Utbildning och övning*
  - Kommunen deltar, i den utsträckning tillfälle ges, i planering, genomförande och utvärdering av samverkansövningar på regional nivå och/eller nationell nivå
  - Samverkansövningar med andra aktörer inom kommunen och/eller mellan kommuner genomförs med en genomtänkt periodicitet i förhållande till regional och nationell övningsplanering
- *Rapportering*
  - Kommunernas beredskapsfunktioner är samordnade med övriga relevanta aktörer avseende nätverk, teknik och metodik för informationsdelning för att stödja samverkan i regionen vid en extraordinär händelse

Budget och redovisning

Kommunen budgeterar och redovisar till länsstyrelsen hur den statliga ekonomiska ersättningen använts enligt överenskommelsen. Av redovisningen ska framgå vilka kostnader som är hänförliga till respektive ersättning.
